



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 544/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Martin Palaj, s.r.o., Kazanská 4, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/74/2024 z 27. augusta 2024 takto

### rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Návrhu na odklad vykonateľnosti **nevyhovuje**.

### Odôvodnenie:

#### I.

#### Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 1Tos/74/2024 z 27. augusta 2024. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov konania. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Žilina trestným rozkazom č. k. 55T/10/2022-171 z 12. apríla 2022 (právoplatným a vykonateľným 3. mája 2022) uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní 2 rokov.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 55T/10/2022 zo 4. júla 2024 podľa § 419 ods. 1 a § 420 Trestného poriadku s použitím § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovil, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého mu trestným rozkazom okresného súdu č. k. 55T/10/2022-171 z 12. apríla 2022 neosvedčil, a sťažovateľovi nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Podľa § 419 ods. 4 a § 420 Trestného poriadku s použitím § 50 ods. 8 a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd sťažovateľa na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

4. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

5. V zmysle prípisu okresného súdu sp. zn. 55T/10/2022 z 9. októbra 2024 má sťažovateľ na výkon trestu odňatia slobody nastúpiť do 4. novembra 2024.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresný súd napadnutým uznesením arbitrárne rozhodol o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a následne aj krajský súd napadnutým uznesením arbitrárne zamietol jeho sťažnosť proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu. Podľa názoru sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia viedol riadny život. Sťažovateľ zároveň namieta, že konajúce súdy v jeho prípade namiesto rozhodnutia o jeho neosvedčení mohli napr. predĺžiť skúšobnú dobu podmieneného odsúdenia alebo zmeniť trest odňatia slobody na trest peňažný, resp. na trest povinnej práce.

## II.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

#### II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľné a logicky odôvodnené.

11. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

12. Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4 Trestného zákona, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienené odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 Trestného zákona smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v § 50 ods. 1 Trestného zákona.

13. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu. Pretože krajský súd sa stotožnil s prvostupňovým uznesením okresného súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením okresného súdu náležite oboznámil.

14. Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že preskúmaním spisového materiálu dospel k zhodnému záveru ako okresný súd, že sťažovateľ počas plynutia skúšobnej doby nevedol riadny život, pretože v čase plynutia skúšobnej doby sa dopustil viacerých protiprávnych konaní. Z prvostupňového uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil šiestich priestupkov na úseku cestnej premávky, z čoho v jednom prípade išlo o závažnejší priestupok, pri ktorom sťažovateľ spôsobil dopravnú nehodu, pričom za uvedený priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 400 eur a zákaz činnosti. Krajský

súd v tejto súvislosti v napadnutom uznesení konštatoval, že aj spáchanie priestupkov je protiprávnym konaním, ktoré nemožno bagatelizovať, špeciálne pri jeho opakovaní tak, ako to je aj v prípade sťažovateľa. Krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ si bol vedomý, že v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia je povinný viesť riadny život, pričom vedením riadneho života je aj povinnosť nepáchať priestupky, resp. akúkoľvek protiprávnu činnosť. Podľa názoru krajského súdu počet priestupkov spáchaných sťažovateľom počas plynutia skúšobnej doby nesporne poukazuje na ľahkovážny a nezodpovedný prístup sťažovateľa k dodržiavaniu právneho poriadku štátu, a teda v konečnom dôsledku k vedeniu riadneho života, pričom ani opakované ukladanie peňažných pokút, ktorých účelom je primäť priestupcu, aby sa do budúcnosti vyhýbal porušovaniu predpisov, si u sťažovateľa tento svoj účel nesplnilo, keďže sťažovateľ, naopak, pokračoval v ich porušovaní. Vychádzajúc z uvedeného, dospel krajský súd k záveru, že vzhľadom na početnosť sťažovateľom spáchaných priestupkov nemožno u neho konštatovať vedenie riadneho života. Podľa názoru krajského súdu je zo správania sťažovateľa počas skúšobnej doby zrejmé, že podmienené odsúdenie nepostačuje na jeho nápravu, pretože napriek podmienenému odsúdeniu naďalej nerešpektoval rozhodnutia štátnych orgánov ani samotný zákon, a teda podmienené odsúdenie so skúšobnou dobou ho neovplyvnilo natoľko, aby si uvedomil, že je povinný, podobne ako ostatní občania Slovenskej republiky, viesť riadny život, a to navyše v situácii, že „nad ním visel Damoklov meč“ v podobe hrozby výkonu trestu v prípade porušenia základných pravidiel spolunažívania medzi občanmi. Pri vyhodnotení najmä osobnostného postoja sťažovateľa k rešpektovaniu zákonov platných v Slovenskej republike tak krajský súd uzavrel, že sťažovateľ má sklony k páchaniu protispoločenského konania a zákony nie je schopný rešpektovať ani po uložení príslušných sankcií.

15. Vo vzťahu k sťažovateľovej argumentácii, že počas výkonu trestu odňatia slobody môže firma, ktorú vybudoval, padnúť do konkurzu či likvidácie a že začiatkom roka sa oženil a chce si založiť rodinu, krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že sťažovateľ si bol plne vedomý plynutia skúšobnej doby, a preto mal byť nanajvyš obozretný a zdržať sa akéhokoľvek protiprávneho konania, ktoré by mohlo mať vplyv na negatívne rozhodnutie súdu o jeho osvedčení sa. Krajský súd v tejto súvislosti zdôraznil, že povinnosťou odsúdeného počas plynutia skúšobnej doby je v prvom rade viesť riadny život tak, aby sa nedostal do konfliktu so zákonom, pričom opakovaná priestupková recidíva na úseku cestnej premávky je dôkazom ľahostajného prístupu sťažovateľa k rešpektovaniu zákonných noriem upravujúcich bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Sťažovateľ porušil zákon opakovane, a teda u neho nešlo len o ojedinelé zlyhanie v inak riadnom živote. Podľa krajského súdu za takejto situácie nemožno vysloviť iné ako to, že sťažovateľ nevedol v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia riadny život, a preto neostalo okresnému súdu iné, len rozhodnúť o tom, že sťažovateľ vykoná trest odňatia slobody.

16. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s prvostupňovým uznesením okresného súdu) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s prvostupňovým uznesením okresného súdu). Závery krajského súdu nemožno považovať za neodôvodnené či za prejav sťažovateľom tvrdenej svojvôle krajského súdu. Z uvedenej právnej úpravy aplikovanej v právnej veci sťažovateľa vyplýva, že predpokladom na vyslovenie toho, že odsúdený sa osvedčil, je okrem uplynutia skúšobnej doby ustanovenej odsudzujúcim rozhodnutím zároveň aj skutočnosť, že odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny

život a splnil uložené obmedzenia a povinnosti. Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľ všetky uvedené podmienky nesplnil, keď v tomto kontexte, vychádzajúc zo skutkových zistení, konštatoval, že sťažovateľ počas plynutia skúšobnej doby spáchal početné priestupky.

17. Nad rámec uvedeného v súvislosti s námietkou sťažovateľa, že konajúce súdy nevyužili možnosť ponechania podmieneného odsúdenia v platnosti v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona, ústavný súd pre úplnosť pripomína, že rozhodnutie podľa § 50 ods. 4 písm. b) Trestného zákona o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a súčasne o primeranom predĺžení skúšobnej doby môže súd urobiť len v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, o ktoré ide (bližšie pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 43/2012 z 10. decembra 2012 publikované pod č. 44/2013). Rozhodnutie o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a predĺženie skúšobnej doby teda neprichádza do úvahy v prípade, ak v čase rozhodovania súdu o (ne)osvedčení osoby podmienne odsúdenej skúšobná doba už uplynula (ako to je aj v prípade sťažovateľa).

18. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že konajúce súdy nepristúpili ani k zmene trestu odňatia slobody na trest peňažný, resp. na trest povinnej práce, ústavný súd konštatuje, že takýto postup Trestný zákon a ani Trestný poriadok neprípúšťajú. K rozhodnutiu o uložení peňažného trestu, resp. k uloženiu trestu povinnej práce odsúdenému môže dôjsť len v základnom konaní, v rámci ktorého sa rozhoduje o merite veci, t. j. o vine a treste, a nie v rámci rozhodovania o (ne)osvedčení sa odsúdeného.

19. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia, bez toho, aby bolo potrebné tieto skutočnosti ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu samy osebe dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či sťažovateľ preukázal, že v skúšobnej dobe viedol riadny život, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia sťažovateľom namietaného uznesenia krajského súdu. Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd v ňom náležite vysvetlil dôvody, na základe ktorých bolo rozhodnuté o neosvedčení sa sťažovateľa. Prezentovanú argumentáciu krajského súdu ústavný súd hodnotí ako zrozumiteľnú, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov, judikatúre ústavného súdu a zároveň súladnú s podstatou a so zmyslom aplikovaných právnych noriem.

20. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom tohto práva neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

## **II.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:**

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ústavný súd, vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, konštatuje, že pod ochranu podľa čl. 6 dohovoru nespadá konanie, v ktorom sa rozhoduje, že sa vykoná trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienene odložený, keďže v tomto konaní ide o vydanie rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisí s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru (o tom už bolo právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní, v ktorom bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon bol zároveň podmienene odložený). Inak povedané, pôsobnosť (aplikovateľnosť) článku 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda na konanie, v ktorom sa rozhoduje, že sa vykoná trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienene odložený (II. ÚS 32/2021). Vzhľadom na tento záver ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

## **II.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 dohovoru:**

22. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým uznesením boli porušené aj jeho základné práva podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 8 dohovoru, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 8 dohovoru. Ústavný súd preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

## **III.**

### **K návrhu na odklad vykonateľnosti**

23. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

24. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom

25. Pokiaľ ide o sťažovateľov návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia, ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z predchádzajúcich bodov odôvodnenia tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady stanovené § 129 zákona o ústavnom súde na odloženie vykonateľnosti

napadnutého uznesenia, a preto ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

26. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

**P o u ě n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 7. novembra 2024**

**Peter Molnár**  
**predseda senátu**